

2E TUSSENRAPPORTAGE 2020

PERIODE JANUARI - SEPTEMBER

5 Financiële overzichten

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en VPB

OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

PGR11 Algemene dekkingsmiddelen	Lasten na 1e Turap	Baten na 1e Turap	Totaal na 1e Turap	Lasten 2e Turap	Baten 2e Turap	Totaal 2e Turap	Totaal begroting lasten	Totaal begroting baten	Begroting (na bijstelling)
1 Lokale heffingen	-43	14.400	14.358	0	-32	-32	-43	14.368	14.326
2 Nog te bestemmen middelen	-892	0	-892	892	0	892	0	0	0
3 Gemeentefonds	-12	139.292	139.279	0	4.660	4.660	-12	143.951	143.939
4 Eigen financieringsmiddelen	1.791	849	2.640	0	0	0	1.791	849	2.640
5 Deelnemingen	-1.003	2.101	1.097	0	0	0	-1.003	2.101	1.097
6 Incidentele baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Begrotingsaldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	-160	156.642	156.482	892	4.628	5.519	732	161.270	162.002

Het saldo van de algemene dekkingsmiddelen stijgt met € 5,5 miljoen tot € 162 miljoen voordelig. Dit wordt veroorzaakt door € 0,9 miljoen lagere lasten en € 4,6 miljoen hogere baten. De belangrijkste wijzigingen zijn:

Bijstellingen (* € 1.000)	Lasten	Baten
Lagere inkomsten reclamebelastingen a.g.v. Corona	-	-32
Lagere lasten door vrijval stelposten prijs/loon en functioneel overhevelen ambulantisering GGZ	892	-
Hogere baten gemeentefonds	-	4.660
Totale lasten en baten	892	4.628

Lokale heffingen

Reclamebelasting

De inkomsten uit reclamebelasting is met € 32.000 verlaagd als gevolg van Corona. De aanslagen die aan de ondernemers zijn opgelegd zijn verminderd met drie maanden. Dit betreft de maanden maart, april en mei. Ook is de verwachting dat het percentage oninbaar flink hoger zal zijn. In de jaarrekening 2020 komen wij hierop terug.

Nog te bestemmen middelen

Vrijval stelpost prijzen- en lonen (LPO) 2020

In de begroting is een stelpost opgenomen betreffende de ontwikkeling van prijzen van materiële budgetten. Het betreft de kosten van derden (goederen en diensten die aan de gemeente worden geleverd: het gaat hier bijvoorbeeld om de kosten van energie, kantoorartikelen, accountantsdiensten, onderhoud aan gebouwen en infrastructuur, schoonmaak en softwarelicenties). In de budgetten is de groei niet functioneel verwerkt. In het geval van excessieve stijgingen kan met onderbouwing aanspraak worden gemaakt op deze collectieve stelpost. Reguliere stijgingen dienen binnen het betreffende programma/product te worden opgevangen. De tweede tussenrapportage was het laatste moment om de stelposten in te zetten. De stelpost LPO valt in deze rapportage vrij voor een bedrag van € 623.965 ten gunste van de algemene reserve.

Vrijval reservering ambulantisering GGZ

Zoals gemeld in de 1e tussenrapportage 2020 zijn deze (structurele) middelen ingezet ter dekking van de stijgende lasten Wmo binnen het beleidsveld Maatschappelijke Ondersteuning van Programma 2. Voor 2020 gaat het om een bedrag van € 267.917.

Gemeentefonds

De inkomsten uit het gemeentefonds stijgen met € 4.659.559, waarmee het totale fonds voor Purmerend uitkomt op bijna € 144,85 miljoen. De stijging wordt veroorzaakt door ontwikkelingen in de septembercirculaire 2020. Samengevat is de stijging van de omvang van het gemeentefonds als volgt verdeeld:

Onderdeel (x € 1.000)	Bedrag	I/S	Programma
a. Taakmutaties en decentralisatieuitkeringen:			
- Waterschapsverkiezingen (TM)	13	S	01. Publiekdiensten
- Gezond in de stad (DU)	16	I	02. Samenleving
b. Financieel effect:			
Effect septembercirculaire 2020	4.630	I	Toevoeging financieel resultaat
Totaal omvang gemeentefonds	4.660		

a. Taakmutaties en decentralisatie uitkeringen

Gezien de geringe omvang worden deze mutaties niet nader toegelicht.

b. Financieel effect septembercirculaire 2020

De septembercirculaire 2020 laat een opwaartse bijstelling zien van € 4,6 miljoen. Deze opwaartse bijstelling wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de éénmalige compensatie Corona vanuit het Rijk (voordelig € 3.216.711). Daarnaast is er geen aanpassing van de accressen voor de periode 2020. De jaren 2020 en 2021 zijn vastgezet. Verder is er voor 2020 een voorschot verleend op de onderschrijding van het BCF-plafond. Voor Purmerend gaat het om een incidenteel voordelig bedrag van € 444.732. De afrekening voor 2020 vindt plaats in de meicirculaire 2021. Gezien de jaarlijkse schommelingen in dit fonds en het kleiner worden van de ruimte onder het plafond (gemeenten declareren jaarlijks meer) neemt Purmerend geen reservering op van de jaarlijkse onder- of overschrijding van het plafond ter hoogte van de laatst bekende afrekening (2019). Om die reden is dit bedrag in zijn geheel voordelig. Het overige (voordelige) effect van € 68.883 wordt veroorzaakt door mutaties van de landelijke ramingen van het aantal bijstandsontvangers, de demografische ontwikkelingen (o.a. inwoners) en maatstaven in het sociaal domein (o.a. medicijngebruik) die opwaarts zijn bijgesteld.

Stelpost onderuitputting 2020

In de brief van 8 oktober 2019 (1487865) is er rekening gehouden met een verwachte onderuitputting van het accres voor 2020 van structureel € 900.000. Deze stelpost komt nu incidenteel te vervallen en wordt ten gunste gebracht van de begrotingsruimte waardoor het verwachte jaarresultaat 2020 stijgt. Gezien de onzekerheden bij de begroting 2021 (Corona, sociaal domein, herijking gemeentefonds) zal de structurele vrijval van € 900.000 onderdeel uitmaken van het maatregelenpakket. De verwachting is dat dit gezamenlijke pakket in het vroege voorjaar van 2021 aan de raad wordt aangeboden.

Compensatie gevolgen Coronacrisis

Het kabinet heeft een eerste en tweede tranche van € 1,5 miljard voor compensatie van de gevolgen van de Coronacrisis beschikbaar gesteld. Deze compensatie is voor 2020 en deels 2021 (opschalingskorting). Hierbij volgen we de algemene lijn: Corona maatregelen dekken uit algemene reserve en bij compensatie weer terug laten vloeien. Hieronder is de financiële vertaling en verdeling van de Rijkscompensatie voor Purmerend uiteengezet.

Daarnaast zijn nog enkele afspraken gemaakt over toekomstige compensatie:

- Voor de begeleiding van bijstandsgerechtigden naar werk, het gemeentelijk schuldenbeleid en voor bijzondere bijstand voor de periode 2020-2022;
- In aanvulling op de reeds genomen compensatiemaatregelen voor inkomstenderving is € 100 miljoen gereserveerd voor nadere compensatie in 2020 (o.a. parkeer-, precario en toeristenbelasting, markt-, evenementenleges en afvalinzameling);
- Om tot afrekening te komen van de meer- en inhaalkosten voor Jeugd en Wmo vindt momenteel onderzoek plaats; dit geldt ook voor de nog niet gedekte uitgaven voor sport.

De verwachting is dat in de decembercirculaire 2020 hierover meer informatie volgt. Deze effecten maken dan onderdeel uit van de jaarrekening 2020.

Onderwerp/uitdeling via	Periode	2020
Coronaproof verkiezingen (via DU)	2020/2021	€ 115.603
Subtotaal 01 Publiekdiensten		€ 115.603
Lokale culturele instellingen (via AU)	mrt-dec.	€ 548.560
Inhaal/uitstel zorg jeugdzorg (via AU)	mrt-dec.	€ 182.102
Inhaal/uitstel zorg Wmo 2015 (via AU)	mrt-dec.	€ 62.577
Meerkosten jeugdwet en wmo (via DU)	mrt-dec.	€ 393.895
Eigen bijdrage Wmo (via DU)	apr-mei	€ 119.128
Voorschoolse voorziening peuters (via DU)	mrt-juni	€ 32.664
SW-bedrijven (via IU)	mrt-dec.	€ 497.807
Noodopvang ouders cruciaal beroep (via DU)	mrt-juni	€ 93.768
Buurt- en dorpshuizen (via AU)	mrt-dec.	€ 81.882
Vrijwilligersorganisaties Jeugd (via AU)	mrt-dec.	€ 32.034
Subtotaal 02 Samenleving		€ 2.044.416
Parkeerbelasting (via DU)	mrt-juni	€ 436.000
Subtotaal 05 Bereikbaarheid		€ 436.000
Toezicht en handhaving (incl.verkeersmaatregelen)	mrt-dec.	€ 215.059
Subtotaal 08 Veiligheid		€ 215.059
Toeristenbelasting (via DU)	mrt-juni	€ 12.000
Precariobelastingen markt- en evenementenleges (Via DU)	mrt-juni	€ 72.439
Opschalingskorting	2020/2021	€ 321.195
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen		€ 405.634
Totaal aan compensatie vanuit gemeentefonds		€ 3.216.711

DU = Decentralisatie uitkering, IU = Integratie uitkering en AU = Algemene uitkering (via de maatstaven)

Overige ontwikkelingen

In de septembercirculaire wordt verder melding gedaan dat de onderzoeken om met ingang van 2022 te komen tot een nieuwe verdeling voor het gemeentefonds zijn afgerond. Daarnaast verwacht het Centraal Plan Bureau (CPB) landelijk dat de gemeenten dit jaar 376.000 bijstandsuitkeringen moeten verstrekken en voor 2021 401.000 bijstandsuitkeringen. Dat is een stijging van respectievelijk 15.000 voor 2020 en 25.000 voor 2021. De instroom is onder alle leeftijdsgroepen hoger, maar vooral onder jongeren. Het is lastig in te schatten hoe zich dit ontwikkelt in Purmerend, maar de verwachting is dat de bijstands aantallen de komende tijd nog wel een paar keer bijgesteld worden. Verder werkt onderzoeksbureau AEF aan een nieuw objectief verdeelmodel voor beschermd wonen, met bijbehorend ingroeipad. Definitieve besluitvorming over het nieuwe verdeelmodel vindt dit jaar nog plaats. Het blijft onzeker hoe de financiële uitwerking van dit verdeelmodel meerjarig zal uitpakken voor Purmerend en na de fusie als de gemeente Beemster erbij komt. In de decembercirculaire 2020 volgt mogelijk meer informatie.

Eigen financieringsmiddelen

Aantrekken langlopende geldleningen

De financieringsbehoefte van de gemeente wordt gedurende het jaar afgedekt met kasgeldleningen. In de programmabegroting 2020 is rekening gehouden dat tot een maximum van € 68 miljoen vaste geldleningen aangetrokken mogen worden. In april is in deze financieringsbehoefte voorzien door het aantrekken van een tweetal leningen van € 30 miljoen. Op dit moment is er nog geen reden om lang geld aan te trekken. De financieringsbehoefte ligt lager a.g.v. lagere investeringsuitgaven en exploitatiebudgetten (m.n. uitvoeringsprogramma's). De verwachting is dat er pas eind december 2020 een langlopende lening wordt aangetrokken. In de tussentijd financieren wij met kasgeld, waarbij wij rekening houden met de kasgeldlimiet. Dit betekent naar waarschijnlijkheid een incidenteel voordeel op de te betalen rente voor korte en lange financiering. Het voordeel voor 2020 komt tot uiting in de jaarrekening 2020

Deelnemingen

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Gezien het dringende karakter van de ECB-aanbeveling heeft de BNG bank besloten de betaling van het dividend over 2019 (opnieuw) uit te stellen, tot in elk geval na 31 december 2020. Het blijft de uitdrukkelijke intentie van BNG bank om het dividend na de genoemde datum uit te keren.

OVERZICHT OVERHEAD, ONVOORZIEN EN VPB

PGR12 Overhead	Lasten na 1e Turap	Baten na 1e Turap	Totaal na 1e Turap	Lasten 2e Turap	Baten 2e Turap	Totaal 2e Turap	Totaal begroting lasten	Totaal begroting baten	Begroting (na bijstelling)
BV121 OVERHEAD	-21.893	260	-21.633	-130	28	-102	-22.024	288	-21.736
Totaal	-21.893	260	-21.633	-130	28	-102	-22.024	288	-21.736

Het saldo van de overhead daalt met € 102.000 tot € 21,7 miljoen nadelig. Dit wordt veroorzaakt door € 130.000 hogere lasten en € 28.000 hogere baten. De belangrijkste wijzigingen zijn:

Exploitatie

Diverse Corona maatregelen -123.000 (!)

Vanwege Covid-19 heeft de organisatie diverse maatregelen moeten treffen om de reguliere bedrijfsprocessen zo goed als mogelijk doorgang te laten vinden. Met deze maatregelen is binnen het onderdeel Overhead een totaal van circa € 123.000 gemoeid. Dit betreft o.a. het huren van laptops om thuiswerken mogelijk te maken, incentive voor het personeel en de aanschaf van diverse desinfectie- en beschermingsmaterialen.

Onderschrijding budget vorming & opleiding 200.000 (!)

De uitputting van het budget voor vorming& opleiding laat een onderschrijding zien. Dit heeft alles met het Coronavirus te maken. De mogelijkheden en animo voor het volgen van opleidingen of cursussen is logischerwijs afgenomen door afgekondigde maatregelen. E.e.a. resulteert in een verwachte onderschrijding van circa € 200.000.

Thuiswerken -208.000 (!)

Vanaf vrijdag 13 maart 2020 werken de medewerkers zoveel mogelijk thuis in verband met het coronavirus. Zij hebben thuis zo goed en kwaad zelf een werkplek ingericht en vanuit de organisatie hebben we een aantal noodoplossingen bedacht om hen daarbij te faciliteren. Aangezien het coronavirus nog niet onder controle is en de maatregelen rond het thuiswerken onlangs landelijk weer zijn aangescherpt, is het om meerdere redenen noodzakelijk om het thuiswerken op gestructureerde wijze te faciliteren met de juiste arbeidsmiddelen (bureau, bureaustoel, ICT middelen e.d.). De kosten hiervan worden geraamd op € 208.000.

Budgetoverheveling Herinrichting Centrale hal 50.000 (!)

Via een tussentijdse begrotingsbijstelling is € 50.000 beschikbaar gesteld voor de herinrichting van de Centrale hal. Door Corona vindt dit niet meer plaats dit jaar maar in 2021.

Investeringskrediet

ICT Vervangingskrediet

Met de komst van Covid-19 in maart waren we genoodzaakt om plotseling vele collega's van een laptop te voorzien. Deze werden in eerste instantie gehuurd. Toen in de zomer duidelijk werd dat thuiswerken langer zou gaan duren hebben we besloten de laptops niet te huren maar aan te schaffen. Daarmee lopen we door omstandigheden vooruit op de investeringskalender. In de ICT vervangingskalender was voor 2021 een investeringskrediet geraamd om de vaste PC's op kantoor, de zgn. Thin Clients, te vervangen voor Mobiele Thin Clients (MTC's), een soort kleine laptops. Door dit vervroegd te doen wordt in 2020 het investeringskrediet met € 102.000 overschreden.

Wij willen hierbij voorstellen om het beschikbaar krediet voor 2020 te verhogen met € 102.000, en dat van 2021 te verlagen met eenzelfde bedrag.

Resultaatbestemming en reservemutaties

In de regels, vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), is bepaald dat:

- per programma eerst alle lasten en baten en het saldo daarvan worden begroot (resultaatbepaling, het resultaat voor bestemming);
- vervolgens wordt bepaald wat het resultaat van het totaal van de programma's is;
- aansluitend hierop hoe de toevoegingen en onttrekkingen aan egalisatie-, bestemmings- en algemene reserve plaatsvinden;
- tot slot het (financieel) resultaat bepaald wordt dat moet worden verwerkt in relatie tot de algemene reserve (onttrekken, dan wel toevoegen afhankelijk van het resultaat).

Hiermee wordt formeel de rol van de raad ingevuld bij het bestemmen van het resultaat. In praktijk worden bij de toevoegingen en onttrekkingen aan specifieke reserves de eerdere afspraken met de raad over de bestemming gevolgd.

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling zien van het financiële resultaat 2020. Uiteindelijk moet dit resultaat worden toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve. In deze rapportage wordt voorgesteld om de algemene reserve te verlagen met het financieel resultaat van de tweede tussenrapportage, te weten: € 189.011 negatief. Daarnaast heeft de raad al besloten een aantal bijstellingen direct uit de algemene reserve te onttrekken (per saldo in 2020 € 5.021.697). Hiermee wordt een financieel (voordelig) resultaat verwacht van € 2.898.046.

(-/- = nadeel en +/+ = voordeel), bedragen x € 1.000	Bijgestelde begroting na Turap I	Mutaties 2e Turap	Bijgestelde begroting	Programma
Resultaat programma's (saldo baten/lasten)	-135.755	-5.431	-141.186	Alle programma's (1 t/m10)
Algemene dekkingsmiddelen (saldo baten/lasten)	156.482	5.519	162.002	Algemene dekkingsmiddelen
Overzichten overhead, VPB en onvoorzien	-21.683	-102	-21.786	Overzichten
Resultaat voor bestemming 2020	-957	-14	-970	
Totaal mutaties 2020 egalisereserves	78	-	78	
Totaal mutaties 2020 bestemmingsreserves	-996	-235	-1.232	
Totaal mutaties 2020 algemene reserve	4.962	60	5.022	
Resultaat na bestemming: Prognose rekeningssaldo 2020	3.087	-189	2.898	